

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 2019 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2018**

Lp.	Jednostka chorobowa	2019 r.		2018 r.	
		Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
1	Salmoneloza jelitowa, Salmoneloza pozajelitowa	44	56,15	50	63,68
		4	5,10	5	6,37
	w tym zbiorowe zatrucie pokarmowe	3	3,83	2	2,55
2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe, w tym dzieci do lat 2	31	39,56	21	26,74
		9	38,20	5	21,61
3	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe jadem kielbasianym (botulizm)	1	1,28	-	-
4	Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem,	131	167,19	69	87,88
	w tym u dzieci do lat 2	65	275,89	44	190,15
	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez Rotawirusy	93	118,69	47	59,86
	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez Norowirusy	25	31,91	16	20,38
5	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe bliżej nie określone, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym dzieci do lat 2	153	195,27	141	179,58
		18	76,40	24	103,72
6	Tęžec	-	-	1	1,27
7	Krztusiec	6	7,66	-	-
8	Płonica (szkarlatyna)	6	7,66	4	5,09
9	Choroba meningokokowa inwazyjna	-	-	2	2,55
10	Róża	15	19,14	16	20,38
11	Kila	1	1,28	1	1,27

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 2019 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2018**

Lp.	Jednostka chorobowa	2019 r.		2018 r.	
		Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
12	Borelioza z Lyme	47	59,98	59	75,14
13	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	-	-	1	1,27
14	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	95 /	121,24 /	147 /	187,22 /
		23	29,35	27	34,39
15	Wirusowe zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	1	1,27
16	Choroba wywołana przez hantawirusy	-	-	3	3,82
17	Ospa wietrzna	210	268,01	172	219,06
18	Odra	-	-	3	3,82
19	Różyczka	1	1,28	-	-
20	Wirusowe zapalenie wątroby typu A, w tym zbiorowe zakażenie	-	-	1	1,27
		-	-	1	1,27
21	Wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe	4	5,10	3	3,82
22	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	1	1,28	4	5,09
23	Nowo wykryte zakażenie HIV	1	1,28	1	1,27
24	Świnka	2	2,55	2	2,55
25	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	3	3,83	-	-
26	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	3	3,82
27	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	2,55	4	5,09

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 2019 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2018**

Lp.	Jednostka chorobowa	2019 r.		2018 r.	
		Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
28	Grypa – zachorowania i podejrzenia zachorowań, w tym grypa potwierdzona badaniami laboratoryjnymi, /wywołana nowym wirusem A(H1N1)/	1388	1771,45	177	225,43
		7	8,93	-	-
		3	3,83	-	-
29	Gruźlica/ osoby ze styczności z osobami prątkującymi	7 / 16	8,93 / 20,42	8 / 8	10,19 / 10,19
30	Zatrucia środkami zastępczymi	2	2,55	6	7,64

Dane do obliczenia wskaźnika zapadalności za rok 2019 [GUS]:

Liczba ludności w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2019 r. – 78354

Liczba dzieci do lat 2 w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2019 r. - 2356

Dane do obliczenia wskaźnika zapadalności za rok 2018 [GUS]:

Liczba ludności w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2018 r. – 78518

Liczba dzieci do lat 2 w powiecie przeworskim na dzień 30.VI.2018 r. – 2314

Analiza sytuacji epidemiologicznej

1. Na podstawie przeprowadzonej analizy porównawczej sytuacji epidemiologicznej roku 2019 z rokiem 2018, nadal jest niekorzystna sytuacja w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową, w tym obserwuje się większą liczbę biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Wśród zakażeń jelitowych podobnie jak w roku ubiegłym znacznie przeważało wirusowe zwłaszcza rotawirusowe, co jest zjawiskiem bardziej niebezpiecznym z uwagi na epidemiczność rozprzestrzeniania się zachorowań wśród ludzi, a szczególnie narażoną jest populacja dzieci najmłodszych (0-3 lata). **Na naszym terenie liczba dzieci uodpornionych przeciwko rotawirusom szczepieniami zalecanymi w I półroczu życia wynosi: w 2019 r. – 117 a w 2018 r. – 100.**

Na uwagę zasługuje fakt utrzymujących się od wielu lat na dość wysokim poziomie **zakażeń salmonellą** wśród mieszkańców Powiatu. Przypadki zakażeń, które wystąpiły u małych dzieci (**17 zachorowań w grupie wiekowej 0-3**) są szczególnie niebezpieczne epidemiologicznie, gdyż jest to populacja wrażliwa, podatna na nosicielstwo i stanowiąca zagrożenie dla innych

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU ZA ROK 2019 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2018

domowników czy opiekunów. Prewencja zakażeń w ich przypadku wymaga od osób sprawujących na nimi opiekę bezwzględne przestrzeganie zasad higieny żywienia, higieny osobistej oraz higieny otoczenia. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach zakażeń pokarmowych stwierdza się, że nadal przyczyną większości z nich było nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny oraz błędy żywieniowe popełniane przy przygotowywaniu posiłków. W 2019 r. decyzją PPIS w Przeworsku odsuniętych od zajęć z powodu zakażenia salmonellą było 18 osób w tym 13 dzieci przedszkolnych i 5 branżowców.

W 2019 r. odnotowano **3 zbiorowe zatrucia pokarmowe** rodzinne wywołane salmonellą, gdzie było 10 osób chorych na 37 narażonych.

2. W omawianym okresie zarejestrowano **15 przypadków Róży** jako inwazyjnego zakażenia *Streptococcus Pyogenes* zdiagnozowanego wyłącznie na podstawie objawów klinicznych.

3. Zarejestrowane w 2019 r. **6 zachorowań na Krztusiec** dotyczyły osób dorosłych, którym wygasła odporność po szczepieniu podstawowym.

4. W 2019 r. na terenie powiatu przeworskiego odnotowano **1 przypadek zachorowania na Kile** oraz wykryto **1 nowe zakażenie HIV**. Należy podkreślić, że występowanie powyższych zakażeń stanowi poważny problem epidemiologiczny, gdyż obserwuje się systematyczny wzrost zapadalności na te choroby zarówno na Podkarpaciu jak i w Polsce.

5. Z zarejestrowanych w 2019 r. **47 przypadków Boreliozy** 11 dotyczyło osób narażonych zawodowo, pozostałe wystąpiły u mieszkańców Powiatu w wyniku ukąszenia przez zakażone kleszcze. Większość przypadków to wczesne zakażenia z objawami skórnymi (28), pozostałe to późne postacie stawowe i pojedyncze przypadki neuroboreliozy. W ramach szczepień zalecanych dostępna jest szczepionka przeciwko Odkleszczowemu Zapaleniu Mózgu, gdzie w 2019 r. zaszczepiło się 33 osoby.

W 2019 r. w **zakresie nadzoru nad chorobami zawodowymi** wydano 1 decyzję w sprawie przyznania choroby zawodowej, 1 o braku podstaw i 1 umarzającą postępowanie. Wszystkie przypadki dotyczyły choroby jaką jest **Borelioza**.

6. Dokonując corocznej analizy **odzwierzęcych chorób zakaźnych – Wścieklizny**, stwierdza się, że w 2019 r. na terenie powiatu liczba pokąsań jest znacznie mniejsza niż w roku ubiegłym, wiąże się to ze wzrostem świadomości zagrożenia osób pokąsanych co jest sukcesem prowadzonego nadzoru epidemiologicznego. Ogółem na 95 osób pokąsanych w 2019 r. 23 zostało zakwalifikowanych do szczepień p/wściekliznie.

7. W 2019 r. wystąpiły **2 zachorowania na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu o nieokreślonej etiologii** u osób dorosłych nie chorujących przewlekłe. Zarejestrowano również **3 przypadki zakażeń *Streptococcus pneumoniae*** w postaci zapalenia opon mózgowych i mózgu o ciężkim przebiegu oraz zapalenia płuc. Wszystkie miały zejścia pomyślne.

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 2019 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2018**

8. **Choroby wieku dziecięcego /świnka, różyczka, ospa wietrzna, płonica/** występują w naszym powiecie sezonowo i w większości utrzymują się na tym samym poziomie. Stan uodpornienia populacji dzieci podlegających do szczepień p/świnie, odrze, różyczce na dzień dzisiejszy jest na **bezpiecznym poziomie 98%**. Jednak od 2017 roku obserwuje się **systematyczny spadek w wyszczepieniu najmłodszych roczników przeciwko tym chorobom, co może skutkować brakiem bezpiecznego poziomu uodpornienia całej populacji i niebezpieczeństwem wzrostu zachorowań na powyższe choroby. Indywidualne ryzyko zachorowania na Odrę, której na naszym terenie nie odnotowano w 2019 r. występuje u każdej osoby, która nie była szczepiona przeciwko tej chorobie lub jej wcześniej nie przechorowała, a biorąc pod uwagę jej wysoką zaraźliwość oraz jej przenoszenie się drogą powietrzną, jedynym i skutecznym sposobem ochrony przed zachorowaniem są szczepienia ochronne. W związku z powyższym, aby zapobiec takiej sytuacji Państwowa Inspekcja Sanitarna w Przeworsku podjęła intensywne działania w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień swoich dzieci.**

Przeciwko ospie wietrznej na terenie powiatu w 2019 r. zostało uodpornionych 60 dzieci a w 2018 – 43. Należy zaznaczyć, że szczepienia te są obowiązkowe tylko dla dzieci z grup ryzyka (głównie ze żłobków), pozostałe są zalecane.

9. W omawianym okresie zgłoszono **1 zachorowanie na WZW typu C** u osoby przewlekle chorej z chorobą nowotworową po licznych operacjach, gdzie do zakażenia doszło prawdopodobnie drogą naruszenia ciągłości tkanek. Zarejestrowane **4 przypadki WZW typu B przewlekle** dotyczyły osób przewlekle chorych i nie szczepionych. Należy zaznaczyć, że dzięki konsekwentnie realizowanym programom szczepień ochronnych uzyskano spadek zapadalności na WZW typu B na przestrzeni ostatnich lat. W ramach szczepień zalecanych przeciwko WZW typu B w 2019 r. uodporniono 248 osób przed planowanymi zabiegami operacyjnymi a w 2018 – 320.

10. Na terenie Powiatu Przeworskiego w 2019 r. zgłoszono **1388 przypadków podejrzeń zachorowań na Grypę sezonową, potwierdzonych laboratoryjnie było 7.** Należy zaznaczyć, że szczyt zachorowań w powiecie przypada na I kwartał następnego roku. Uodpornionych p/grypie na sezon 2019/2020 zostało 1423 mieszkańców powiatu, natomiast w sezonie 2018/2019 było uodpornionych 1800 osób.

11. W Powiecie Przeworskim w 2018 r. zarejestrowano **7 przypadków Gruźlicy.** Nadzorem epidemiologicznym objęto **16 osób ze styczości** z chorymi prątkującymi, nad którymi jest sprawowana specjalistyczna opieka medyczna. Większość przypadków gruźlicy dotyczy osób przewlekle chorych lub nadużywających alkohol, które podlegają opiece pulmonologicznej. Skutecznie prowadzony nadzór epidemiologiczny nad osobami zarówno chorymi jak i ze styczości jest główną metodą zapobiegania transmisji zakażenia w populacji. Analizując sytuację epidemiologiczną gruźlicy obserwujemy, że na naszym terenie zapadalność na tę chorobę wśród osób dorosłych utrzymuje się na tym samym poziomie.

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA NA TERENIE DZIAŁANIA
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEWORSKU
ZA ROK 2019 W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2018**

12. W zakresie nadzoru Inspekcji Sanitarnej nad przypadkami **zatruc** **substancjami zastępczymi** na terenie Powiatu Przeworskiego w 2019 r. zarejestrowano 2 podejrzenia zatruc u młodych osób. W ramach w/w nadzoru prowadzono 2 postępowania w sprawie posiadania środków zastępczych przy współdziałaniu Policji.

13. Tak jak w roku poprzednim nie odnotowano zdarzeń sugerujących atak bioterrorystyczny.

Sporządziła:

R. Węgrzyn
Z-ca PPIS w Przeworsku